

ת"פ 52120/01/16 - מדינת ישראל נגד האני בדיר

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 52120-01-16 מדינת ישראל נ' בדיר

בפני
בעניין: כבוד השופט שמעון שטיין, סגן נשיא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

האני בדיר

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הודה בעובדות שבכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון והורשע, על סמך הודאתו, בעבירה של קבלת רכב גנוב או חלקי רכב גנובים לפי סעיף 413' לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - "חוק העונשין").

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, היה הנאשם בעל מוסך בביתו ברחוב א-סולטאני בכפר קאסם. מר יוסף עמאר (להלן - "עמאר") היה בעל מוסך בביתו בטול כרם. במועד שבין הימים 26.6.15 בשעה 21:00 ועד 27.6.15 בשעה 09:20, נגנב רכב מזדה 3 השייך למר מיכאל פניגר (להלן - "המזדה הראשונה") מראשון לציון, והועבר אל שטחי הרשות הפלסטינית, שם פורק לחלקים על ידי מי שזהותם אינה ידועה למאשימה. לאחר מכן, במועד שאינו ידוע במדויק, אך עובר ליום 14.7.15, קיבל עמאר את מנוע המזדה הראשונה בידעו כי הוא גנוב (להלן - "המנוע הגנוב").

ביום 14.7.15 פנה מר ציון זוגייר (להלן - "המתלונן") הבעלים של רכב מזדה 6 אל הנאשם וביקש ממנו לתקן את המזדה השנייה כיוון ששמע רעשים בשסתום המנוע. המתלונן הותיר את המזדה השנייה בחזקתו של הנאשם. בהמשך לכך ובאותו היום העביר הנאשם את המזדה השנייה לעמאר וביקש ממנו לתקנה עבור המתלונן ללא ידיעת המתלונן. עמאר פירק את מנוע הרכב של המזדה השנייה ונטל אותו ללא רשות בעליו. לאחר מכן התקין עמאר במזדה השנייה את המנוע הגנוב לאחר ששינה את מספר המנוע והתאים את מספרו למספר המנוע הרשום ברישיון הרכב של המזדה השנייה. בהמשך לכך, שכפל הנאשם בעצמו או על ידי אחר את מפתח המזדה השנייה (להלן - "המפתח המשוכפל"). ביום 17.7.15 נפגשו עמאר והנאשם בטול כרם. הנאשם הבחין כי עמאר התקין ברכבו של המתלונן את המנוע הגנוב, אולם למרות זאת החזיר את המזדה השנייה למתלונן ללא שאמר דבר תוך שהוא לוקח שליטה במנוע הגנוב.

במסגרת ההסדר שגובש בין הצדדים הוסכם כי בטרם טיעונים לעונש יופנה הנאשם אל הממונה על עבודות שירות בשב"ס. המאשימה הצהירה כי תעתור לעונש מאסר שירות בעבודות שירות לצד עונשים נלווים. לנאשם נשמרה הזכות לטעון לעונש אחר, קל מזה.

טיעוני באי כוח הצדדים לעונש

באת כוח המאשימה טענה כי מתחם העונש את מעשה העבירה נע בין מספר חודשי מאסר שירות בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל, וכי העונש הראוי לנאשם הוא מאסר בפועל שירות בעבודות שירות וקנס. בטיעוניה הפנתה לעובדות כתב האישום המתוקן וטענה כי מדובר בעבירה שקדם לה תכנון וכי הנאשם מסר את הרכב בידעו כי הותקן בו מנוע גנוב. באת כוח המאשימה הוסיפה כי העבירה הינה ביטוי לתופעת גניבות כלי רכב וכי נדרשת ענישה מחמירה על מנת למגר את התופעה והנזק שנגרם לקורבנות.

בא כוח הנאשם ביקש לדחות את עמדתה העונשית של המאשימה וטען כי מתחם העונש ההולם את המעשה האסור שביצע הנאשם נע בין מאסר על תנאי ועד שלושה חודשי מאסר שירות בעבודות שירות. לטענת בא כוח הנאשם יש להתחשב בכך שכתב האישום תוקן וכי כעת הנאשם מואשם בגין כך שהיה צריך לדעת כי המנוע שהותקן במזדה השנייה הוא גנוב. כמו כן טוען בא כוח הנאשם כי זהותם של אלה שפירקו את הרכב ידועה וכי הנאשם קיבל את המזדה השנייה מבעליו לצורך תיקון ולא הייתה כל נגיעה לגניבת המזדה הראשונה. לטענת בא כוח הנאשם, הנאשם נחשד תחילה בקשר לגניבת הרכב והיה נתון במעצר במשך שבעה ימים עד שמצאו את מי שגנב את הרכב. לטענתו, המעשה ביצע הנאשם קל יותר מהמעשים בהם הורשע עמאר, וכי יש להתחשב בכך שהנאשם הודה וחסך מזמנו של בית המשפט כמו גם בעובדה כי הוא איש עבודה ואיש משפחה, כי אביו עבר תאונה קשה ונותר נכה וכי הוא המפרנס את משפחתו המורחבת.

דברי הנאשם

הנאשם מסר כי אם ייאלץ לצאת מעבודתו לצורך ריצוי עונש מאסר יפוטל מעבודתו ולא יוכל לטפל באמו. כמו כן מסר כי מדובר בעבירה יחידה וכי הוא מצטער על מעשיו.

דין והכרעה

על פי הוראת סעיף 40ב שבסימן א'1 לחוק העונשין (להלן- "תיקון 113"), העיקרון המנחה בענישה הוא- עקרון ההלימה. על פי עקרון זה על סוג העונש ומידתו לקיים יחס הולם אל מול חומרת המעשים שביצע הנאשם בנסיבותיהם ומידת אשמו של הנאשם. על היחס בין עקרון זה לבין עקרונות הענישה האחרים עמד בית המשפט העליון בע"פ 1523/10 **פלונית נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו) בדבריו אלה:

"מלשון התיקון ברי (ראו גם דברי ההסבר הצעות חוק הממשלה תשס"ו, 446-448), כי בגדרי עקרונות הענישה "גמול, הרתעה אישית או כללית, הגנת שלום הציבור ושיקום" ניתנה כאן בכורה לעקרון ההלימות. בדברי ההסבר נאמר, כי: "עקרון-העל, המוצע בסעיף 40ב, הוא עקרון ההלימות, ולפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ואשם הנאשם לבין חומרת העונש שיושט עליו. יחס זה מבטא את עקרון הגמול" (ראו גם דברי השופט חאלד כבוב בהרצאה, המובאים על-ידי השופט דרורי (פסקה 185)). אכן, דברי המחוקק כוללים גם איזונים מסוגים שונים, שיש ליישם בכל מקרה לגופו; בבסיס, על כפות המאזניים מונחים מזה "חומרת מעשה העבירות בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם" ומזה "סוג ומידת העונש", וכדי שכפות המאזניים יהיו מעוינות יש צורך בהלימה ("יחס הולם") בין השניים. ואולם, מרחב שיקול הדעת הנתון לבית המשפט אינו מועט, בגדרי נסיבות המקרה, והוא כולל את מידת האשם ואת מידת העונש. גם אם "כוכב הצפון", "העיקרון המנחה", כולל בגדרי ההלימות את הגמול לפי חומרת המעשה בנסיבות, לא התעלם המחוקק מיסודות הענישה האחרים, ובהם ההרתעה והשיקום, וכן מן הנסיבות האישיות, אך קבע בכורה (על הצעת החוק ראו גם המאמרים שפורסמו במסגרת כתב העת חוקים גליון מספר 3 (2011))."

בהתאם לתיקון 113 האמור, הליך גזירת עונשו של נאשם כולל שלושה שלבים: בשלב הראשון יש לקבוע את מתחם העונש ההולם בהתחשב בעבירה ובנסיבותיה. לשם קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; בשלב השני יש לבחון התקיימותם של שיקולים חריגים המצדיקים סטייה מן המתחם - פוטנציאל שיקום או הגנה על הציבור; ובשלב השלישי יש לגזור העונש הראוי בגדרי המתחם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה.

הנאשם שלפני, כבן 41, עומד בפני גזירת דינו לאחר שהורשע, על סמך הודאתו, בעבירה של קבלת רכב גנוב או חלקי רכב גנובים; עבירה אותה ביצע לפני כשנה וחצי.

בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה מעלה כי רכב שנגנב הועבר מתוך תחומי המדינה לתחומי הרשות הפלסטינית, שם פורק לחלקים. מנוע הרכב הגנוב הועבר לידי עמאר שהוא בעל מוסך בטול כרם. הנאשם שהינו בעל מוסך קיבל לרשותו רכב לצורך תיקון, וללא ידיעת בעליו העבירו לתיקון אצל עמאר. עמאר פירק את מנוע הרכב והתקין בו את המנוע הגנוב לאחר ששינה את מספרו והתאימו למספר המנוע ברישיון הרכב. בהמשך לכך, הנאשם שכפל את מפתחות הרכב והבחין בכך כי המנוע המותקן בו הינו המנוע הגנוב. למרות זאת, החזיר הנאשם את הרכב לבעליו ולא התריע על כך. חלקו של הנאשם בביצוע העבירה של קבלת חלקי רכב גנוב הינו עיקרי והמדובר בעבירה שקדם לה תכנון והמניע לביצועה הינו כלכלי ולשם השגת רווח כספי. הנאשם קיבל לידי חלק של רכב גנוב והוא סחר בו בכך שעל אף שידע על כך העבירו לידי בעליו של הרכב בו הוא הותקן.

כאן המקום להדגיש תוך פירוט מה של דברים העולים מתוך הניסיון המשפטי המצטבר בתיקים רבים הנדונים לפני בתי המשפט בתחום זה של הפשיעה העבריינית, דהיינו תחום גניבות רכב. מדובר ללא ספק במכת פשיעה חמורה הפוגעת קשות בחברה ובציבור. כפי שנאמר רבות, קם אדם בבוקרו של יום, לעמלו וברצונו להגיע למקום עבודתו או למקום חפצו, והנה אין רכבו. רכבו נגנב. התוצאה היא פגיעה קשה בקניינו של האדם, בזמנו, במאמציו ובאיכות חייו. עליו לבזוז זמן ומשאבים על מנת לקבל רכב חלופי, במקרה הטוב של פוליסת הביטוח שלו, ובמקרה הקשה, בהעדר כיסוי ביטוחי, עליו לרכוש רכב חלופי אחר על כל הכרוך בכך, או לחיות חיי בלי רכב, על כל הקושי הכרוך בכך ואין צורך להכביר

מילים. ועוד נתון חשוב, העבירה של גניבת רכב, אינה מצריכה השקעה מיוחדת של הגנב. ביצוע העבירה של גניבת הרכב, לצערנו, יש בה כדי קלות רבה אל מול הנזק הרב שנגרם. התוצאה שבאה ברבות השנים והזמן היא שאזרחי המדינה ותושביה נפגעו קשות ממכה זו שהיא מכת מדינה. הפתרון שנמצא הוא בהחמרת הענישה. התקווה הייתה והיא עדיין קיימת ומציאותיות ויש ללכת אחריה, שהחמרה בענישה יהא בה כדי לצמצם הפגיעה הקשה בציבור משום תופעת פשיעה חמורה זו.

משום כך, מצויה מדיניות הענישה המחמירה שבאה בעקבות ההחמרה בקביעת העונשים על ידי המחוקק, עת מצא להחמיר בענישת עבירות הקשורות ברכב והכניס לספר החוקים את סימן ה'1 לפרק י"א לחוק העונשין, בשנת 1990 שכתרתו: "עבירות בקשר לרכב" (תיקון מס' 28 לחוק העונשין ס"ח 1300 מיום 12.1.1990). לא בכדי עשה כך המחוקק, אלא משום הצורך להחמיר בענישה בתחום פשיעה קשה זה במגמה למגר תופעת פשיעה קשה זו.

מעשהו של הנאשם כפי שבא לידי ביטוי בעובדות כתב האישום, בהן הודה, הוא בגדר חוליה בשרשרת בתופעת פשיעה זו. הנאשם בידעו כי ברכבו של אדם - המתלונן, הותקן מנוע גנוב, שהסתבר כי גם סימני זיהוי זויפו, לאחר שהמתלונן מסר לו רכבו לתיקון, ממילא מהווה חוליה בתופעת קשה זו. שהרי אילו היה הנאשם מהווה גורם מסכל פשיעה, ולא היה מתיר התקנת מנוע גנוב ומזויף של רכב אחר ברכבו של המתלונן, היה בכך כדי לסכל במידה רבה, תופעת הפשיעה הקשה כאמור. בכך שהנאשם התיר, ולמעשה אישר התקנת מנוע גנוב שנגנב מרכבו של אדם תמים זמן מה קודם לכן, ברכבו של המתלונן, ממילא מהווה הוא חלק בלתי נפרד מאותה תופעת פשיעה חמורה שיש להיאבק בה. עלינו, כמערכת משפטית, יש לעשות הכול כדי לממש כוונת המחוקק, כדי למגר תופעת פשיעה קשה זו, שהנאשם שלפני הינו חלק ממנה, בדרך של החמרה בענישה.

כפי שקבעתי לעיל, הנאשם, למעשה, פגע במעשיו, בערכים מוגנים של שמירה על קניינו של הפרט ועל הגנה על הציבור כולו מפני תופעת הפשיעה של גניבות רכב. לנאשם אמנם לא היה חלק בגניבת הרכב ממנו פורק המנוע הגנוב והוא לא קיבל את הרכב הגנוב אולם, כפי שהבהרתי לעיל, היווה חוליה בשרשרת התורמת לביצוע הגניבה, לפי שבהעדר ביקוש אין היצע, והנאשם ביקש את המנוע הגנוב לצורך תיקון רכב שנמסר לידיו במסגרת עיסוקו כבעל מוסך. דומה כי מטעם זה לא הבחין המחוקק בין הגנוב רכב לבין המקבל לידיו רכב גנוב או המקבל לידיו חלקי רכב גנובים ולא הבחין אף בין השניים האחרונים ולכולם קבע עונש זהה - עונש מאסר של שבע שנים.

יפים לתיאור התופעה הכוללת הן את העוסקים בגניבת הרכב והן את אלה המבקשים לעשות שימוש בחלקי הרכב הגנובים הם דברי בית המשפט המחוזי בת"פ (מחוזי ת"א) 40207/01 **מדינת ישראל נ' אלנקיב** (ניתן ביום 12.3.02):

"אין חולק, כי העבירות שעניינן גניבת כלי רכב וסחר בהם הפכו להיות נגע רע בחברתנו, עד כדי היותם מכת מדינה ממש. עבירות אלה מבוצעות לשם הפקת רווח כספי מהיר וקל, תוך גרימת נזק כלכלי כבד, המגולגל על כתפי הציבור, ותוך פגיעה בבטחון האישי ובמרקם החברתי במדינה. בשורה הראשונה עומדים מזמיני הרכב הגנוב והסוחרים בו, ולאחריהם גנבי הרכב הפועלים בשירותם. בשורה נוספת עומדים המתווכים והמסייעים למיניהם, המשתלבים בתעשיית גניבות הרכב במדינת ישראל. המלחמה בתופעה זו קשה היא ביותר, ואין ספק כי כוח האדם המשטרתי והמשאבים המוקצים למאבק בגניבות הרכב, נותנים מענה חלקי

בלבד למימדי התופעה. בנסיבות אלה, יש הכרח כי בתי המשפט יתרמו חלקם לביעור הנגע או לצמצום מימדיו, בדרך של ענישה קשה ומרתיעה. סבורני, כי ההגנה על שלום הציבור ועל רכושו ראוי כי תעמוד בראש סולם העדיפויות, מבלי להתעלם, כמובן, מנסיבותיו האישיות של העבריין ומנסיבות ביצוע העבירה, בכל מקרה ומקרה".

כאן המקום להתייחס לבידול שבענישת נאשמים בעבירה זו. תיקון 113 לחוק העונשין ניסה לערוך מעין מתווה לקביעת עונשים, שלא זה המקום לפרט אם תכלית זו הושגה אם לא, שכן, קיימות דעות רבות בפסיקה לפיהן לא היה צורך כלל בתיקון זה, שכן בתי המשפט למעשה ממילא גזרו הדין בדרך שהוצהרה בתיקון הנ"ל, טרם תיקונו וגם לאחריו. הבידול בענישה מקורו בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות כמו גם בנסיבותיו של הנאשם שיש בהן כדי לקבוע העונש בתוך מתחם העונש ההולם. משום כך, מצאתי להפנות בעניין זה לת"פ (ראשל"צ) 1594-07-13 **מדינת ישראל נ' בדיר** (ניתן ביום 27.1.16), שם גזרתי דינו של נאשם שהורשע בעבירה של קבלת רכב גנוב למאסר על תנאי, צו של"צ וקנס. אלא שגזר הדין ניתן בהתאם לנסיבות המקרה הקשורות לעבירה כמו גם בנסיבותיו של הנאשם. כמו כן אפנה לפסיקה שאוזכרה שם וכן לרע"פ 2097/14 **דויכאת נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 20.3.14).

בהתחשב בכלל הפרמטרים הרלבנטיים למקרה שלפני אני סבור כי מתחם העונש ההולם את מעשה העבירה בה הורשע הנאשם, במקרה זה על פי נסיבותיו הקשורות בביצוע העבירה, כפי שפרטתי לעיל, עומד על עונש מאסר בפועל של מספר חודשים כשבתוון מאסר לריצוי בעבודות שירות.

באשר לעונש הראוי שיש להשית על הנאשם, התחשבתי בגילו, בכך כי הודאתו בביצוע העבירה מבטאת חרטה, בעיסוקו ובחשיבות פרנסתו לפרנסת בני משפחתו המורחבת, כמו גם במצבם הבריאותי המורכב של הוריו, וכן בסכנת הפיטורים הצפויים לפי טענתו, ממקום עבודתו ככל שיוטל עליו עונש ממושך. בעניין זה איני מתעלם ולו בשמץ מדברי הנאשם לפני כמו מדברי בא כוחו. יחד עם זאת, ככל שעל בית המשפט להעביר המסר הנכון באשר למעשה האדם, שיש בו כדי פגיעה בציבור, הרי שנסיבותיו האישיות של הנאשם, במקרה שלפני נדחות לפני האינטרס הציבורי. על הציבור לדעת, להפנים ולהבין כי מעשהו של הנאשם חמור הוא ביותר, ויש כי עמדת התביעה לעונש אף מקילה עמו. על מנהל מוסך ובעליו להבין כי מעשהו של התקנת מנוע גנוב ומזויף ברכבו של לקוח המוסך, מחייב אחר כך החמרה בענישה. יש לומר הדברים באופן ברור ונחרץ.

בעניין עברו הפלילי של הנאשם, לנאשם עבר פלילי שהתיישן והרשעה בגין ביצוע עבירה של העלבת עובד ציבור שביצע בשנת 2011. הרשעתו בעבירה זו הינה ראשונה ויחידה. כמו כן, בקביעת העונש בתוך מתחם העונש ההולם מצאתי לקחת בחשבון הודיית הנאשם תוך חסכון מזמן שיפוטי יקר, ותוך הפנמת המעשה האסור כמו הבעת חרטה עליו. הודיית נאשם בביצוע עבירה הינה נסיבה כבדת משקל במקרים כגון המקרה שלפני, להקלה בדין. כמו כן, התחשבתי בנסיבותיו האישיות של הנאשם בדבר מצבו הכלכלי והמשפחתי שיש אף בהן כדי להביא להקלה בדין בתוך מתחם העונש ההולם. משום שיקולים אלה, מצאתי כי במקרה זה, אקל עם הנאשם במידה מסוימת ולא אגזור עליו אלא עונש מתון בתוך מתחם העונש ההולם.

ואלה הם העונשים אשר אני משית על הנאשם:

3 חודשי מאסר בפועל.

עונש המאסר ירוצה בעבודות שירות כפי חוות דעת הממונה על עבודות שירות בשב"ס שעותק ממנה מצוי בידי הנאשם, הוא יודע פרטיה לרבות מועד תחילת העבודות 14.3.17.

7 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מהיום לא יעבור הנאשם עבירה של פגיע ברכוש הזולת מסוג פשע.

5 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מהיום לא יעבור הנאשם עבירה של פגיעה ברכוש הזולת מסוג עוון.

העבירה אותה ביצע הנאשם מחייבת ענישה כספית לפי שבבסיסה בוצעה על רקע כספי. אשר על כן, אני גוזר על הנאשם, קנס בסך 1,000 ש"ח או חודש מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.3.17. היה והופקדו על ידי הנאשם כספים במסגרת תיק מעצר ימים, הרי שניתן יהיה לקזז את סכום הקנס ואם תיוותר יתרה להחזירה לידי בא כוחו.

מוצגים: ייעשה בהם בהתאם להוראות הדין.

מודגש ומובהר בזאת כי גזר הדין ניתן על ידי סגן הנשיאה, כב' השופט אברהם הימן אולם בשל מינויו לבית המשפט המחוזי, הקראת גזר דין נעשתה על ידי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ו' טבת תשע"ז, 04 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.